

PRAVILNIK O USLOVIMA DRŽANJA, NAČINU OBELEŽAVANJA I EVIDENTIRANJA DIVLJIH ŽIVOTINJA U ZATOČENIŠTVU

(„Sl. glasnik RS”, br. 86/2010)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi koje moraju ispunjavati zoološki vrtovi i drugi objekti i/ili prostori za držanje divljih životinja (u daljem tekstu: zatočeništvo), uslovi držanja, način obeležavanja i evidentiranja divljih životinja u zatočeništvu.

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) divla životinja je životinja koja pripada vrsti koja u prirodi nije bila pod uticajem čoveka i nema posledica nastalih ukrštanjem i/ili selekcijom ili uzgojnim aktivnostima;
- 2) zatočeništvo je ograničen i kontrolisan prostor za držanje životinja iz kojeg životinja ne može svojevoljno izaći ili pobeći;
- 3) zaštićena životinja je divla životinja koja pripada vrsti koja je zaštićena ili strogo zaštićena u skladu sa zakonom, potvrđenim međunarodnim ugovorom i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, a čiji je makar jedan od roditelja pripadnik zaštićene ili strogo zaštićene vrste;
- 4) primerak je živa jedinka divlje životinje;
- 5) centralna baza podataka je elektronska baza podataka u kojoj se evidentiraju obeleženi primerci zaštićenih životinja u zatočeništvu, koju vodi ministarstvo nadležno za poslove životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo);
- 6) obeleživač je pravno ili fizičko lice sa kojim Ministarstvo zaključi ugovor o obeležavanju zaštićenih životinja.

Član 3

Odredbe ovog pravilnika primenjuju se na pravno lice, preduzetnika i fizičko lice (u daljem tekstu: lice) koje drži primerke divljih životinja u zatočeništvu.

Odredbe ovog pravilnika ne odnose se na lovostajem zaštićene vrste divljači, čija se zaštita, upravljanje, lov, korišćenje i unapređivanje populacija divljači u lovištima i užgajalištima lovostajem zaštićenih vrsta divljači, uređuje u skladu sa propisima iz oblasti lovstva.

II USLOVI DRŽANJA DIVLJIH ŽIVOTINJA U ZATOČENIŠTVU

Član 4

Uslovi držanja divljih životinja u zatočeništvu dati su u Prilogu I Uslovi u pogledu prostora, opreme i brige o životnjama, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo, ako posebnim propisom kojim se uređuje dobrobit životinja nije drugačije propisano.

U slučaju držanja hibrida, primenjuju se uslovi držanja propisani za vrstu kojoj pripada veći roditelj.

Izuzetno od stava 1. ovog člana uslovi držanja divljih životinja u zatočeništvu ne odnose se na privremeno držanje divljih životinja u slučajevima:

- 1) zbrinjavanja zaplenjenih, oduzetih ili napuštenih primeraka divljih životinja, do konačnog rešavanja njihovog statusa;
- 2) držanja bolesnih ili povređenih primeraka divljih životinja radi lečenja i oporavka, do potpunog oporavka primerka;
- 3) smeštaja ptica grabljivica koje se drže u svrhu sokolarenja, ali ne duže od tri meseca.

Član 5

Ukoliko za pojedine divlje životinje uslovi nisu propisani u skladu sa članom 4. ovog pravilnika, ispunjenost uslova se utvrđuje saglasno standardima iz opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava u oblasti držanja divljih životinja u zatočeništvu.

Član 6

Primerci pojedinih divljih životinja mogu se držati u zatočeništvu samo pod uslovom da se radi o objektima u sastavu zoološkog vrta, prihvatilišta i naučne ustanove ili druge naučne organizacije za potrebe biomedicinskih istraživanja i naučnih istraživanja sa ciljem očuvanja vrsta.

Divlje životinje iz stava 1. ovog člana navedene su u Prilogu II Divlje životinje koje se mogu držati u posebnim oblicima zatočeništva, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Izuzetno od stava 1. ovog člana držanje primeraka divljih životinja iz Priloga II ovog pravilnika može se odobriti i u drugim objektima pod uslovom da se radi o privremenom držanju radi lečenja, oporavka i povratka u prirodu i/ili ako je to u cilju dobrobiti životinja pod uslovom da će se primerci držati u skladu sa propisanim uslovima, da im je obezbeđena odgovarajuća veterinarska nega i da ne postoji opasnost po zdravlje i bezbednost ljudi i životnu sredinu.

III USLOVI KOJE MORA DA ISPUNJAVA ZOOLOŠKI VRT

Član 7

Pored uslova utvrđenih propisima kojima se uređuje dobrobit životinja, zoološki vrt mora da:

- 1) učestvuje u programima *ex situ* zaštite ugroženih vrsta;
- 2) ima program za kontrolu razmnožavanja primeraka divljih životinja u zoološkom vrtu;
- 3) ima program edukacije posetilaca o očuvanju vrsta i zaštiti prirode;
- 4) ima program o načinu postupanja u slučaju bega životinja;
- 5) ima odgovarajući broj zaposlenih lica sa neophodnim kvalifikacijama za rad sa divljim životnjama;
- 6) razmenjuje informacije koje se odnose na očuvanje vrsta sa drugim zoološkim vrtovima.

Zoološki vrt treba da kontinuirano radi na unapređenju i poboljšanju uslova u kojima borave primerci divljih životinja u skladu sa potrebama datih vrsta, u cilju omogućavanja što prirodnijeg ponašanja istih u zatočeništvu.

Član 8

Unošenje primeraka strogo zaštićenih divljih životinja poreklom iz divljine u zoološke vrtove moguće je samo za potrebe programa *ex situ* zaštite odobrenog od strane Ministarstva.

Član 9

Ministarstvo odobrava programe *ex situ* zaštite i razmnožavanja ugroženih vrsta divljih životinja u zatočeništvu za potrebe reintrodukcije i translokacije.

Član 10

Program iz člana 7. stav 1. tačka 2) ovog pravilnika, naročito sadrži elemente u pogledu prostora, opreme i brige za primerke životinja koje se razmnožavaju u zoološkom vrtu.

Član 11

Edukacija posetilaca zoološkog vrta o značaju očuvanja divljih životinjskih vrsta i njihovih prirodnih staništa mora biti sastavni deo izlaganja primeraka u zoološkom vrtu.

Uloga zoološkog vrta u obrazovanju stanovništva o divljim životnjama mora da bude jasno navedena u statutu zoološkog vrta.

Program edukacije posetilaca mora da ima definisane i usklađene komponente usmerene ka različitim profilima posetilaca zoološkog vrta.

Oznake na objektima i prostorijama gde su životinje izložene treba da jasno i ispravno identifikuju životinje koje se nalaze u njima. Na informativnom materijalu moraju biti istaknute i ažurirane informacije o stepenu ugroženosti populacija date vrste u prirodi, o staništima i faktorima ugrožavanja, u skladu sa podacima Međunarodne unije za očuvanje prirode.

Javno prikazivanje divljih životinja izvan uobičajenih prostorija i objekata mora se obavljati na način kojim se promoviše očuvanje divljih životinjskih vrsta i zaštita prirode.

Materijal za program edukacije posetilaca treba da bude dostupan posetiocima zoološkog vrta (vodiči, beleške, nastavni materijal, i slično).

Zoološki vrt je u obavezi da demonstrira sprovođenje svog obrazovnog programa kroz određen niz aktivnosti u toku svake kalendarske godine.

Član 12

Program iz člana 7. tačka 4) ovog pravilnika, naročito sadrži izrađenu analizu rizika, proceduru za postupanje u slučaju bega životinja, razvijenu strategiju za sprečavanje krađe, bega, slučajnog ili namernog puštanja životinja od strane posetilaca i drugih lica i nabavku odgovarajuće opreme za omamljivanje i odstrel odbeglih životinja.

Procedura iz stava 1. ovog člana obuhvata:

- 1) hitno obaveštavanje glavnog odgovornog lica u zoološkom vrtu;
- 2) posebne načine reagovanja u različitim situacijama (npr. u toku dana i u prisustvu posetilaca, beg većeg broja životinja, itd.);
- 3) mere za ponovno hvatanje odbegle životinje;
- 4) zaštitu, kontrolu i evakuaciju posetilaca, obaveštavanje policije;
- 5) zatvaranje svih ulaza i izlaza iz zoološkog vrta;
- 6) obaveza korišćenja odgovarajuće zaštitne opreme od strane zaposlenih koji su uključeni u proces hvatanja odbegle životinje;
- 7) korišćenje puške za omamljivanje životinja ili vatrenog oružja od strane ovlašćenog lica u zoološkom vrtu ili policije kada je to neophodno.

Procedura postupanja u slučaju bega životinje mora biti poznata i dostupna svim zaposlenim licima.

Svaki slučaj bega životinja mora biti zabeležen u formi izveštaja.

Član 13

Zoološki vrt koji drži otrovne vrste divljih životinja, pored uslova iz člana 7. ovog pravilnika, mora da:

- 1) ima odgovarajuću količinu doza protivotrova za date vrste sa važećim rokom upotrebe;
- 2) posebnim merama obezbedi prostor gde se drže otrovne vrste tako da bi se mogućnost bega ili puštanja otrovne životinje svela na minimum;
- 3) ima na raspolaganju dovoljno kvalifikovanih zaposlenih lica koja mogu da rukuju sa otrovnim životinjama;
- 4) program za postupanje sa otrovnim životinjama koji sadrži proceduru za pružanje prve pomoći i instrukciju za dalje postupanje u slučaju incidenta sa otrovnom životinjom, sa kojima svi zaposleni moraju biti upoznati;
- 5) pripremljen formular za uput u bolnicu.

Instrukcija iz stava 1. tač. 4) ovog člana mora da sadrži:

- 1) podatke o otrovnoj vrsti, otrovu i posledicama ujeda/uboda;
- 2) specifikaciju proizvođača o protivotrovu koji mora da prati ujedenu/ubodenu osobu do bolnice;
- 3) kontakt i adresu najbliže bolnice koja može da tretira ovakve slučajeve;
- 4) kontakt telefon najbliže ustanove za snabdevanje protivotrovom;
- 5) kontakt telefon zoološkog vrta i zaposlenog lica koje je odgovorno za datu vrstu;
- 6) kontakt telefon stručnjaka za datu otrovnu vrstu;
- 7) informacije o datoј vrsti koje su sačinili veterinari ili zaposleni u zoo vrtu.

U slučaju ujeda/uboda zaposlenog u zoološkom vrtu, formular iz stava 1. tačka 5) ovog člana treba da prati i zdravstveni karton zaposlenog.

Član 14

Zoološki vrt mora da ima spisak sa jasno istaknutim zaduženjima, kvalifikacijama i završenim obukama zaposlenih.

Svi zaposleni moraju biti osposobljeni za pojedinačna zaduženja putem posebnih programa obuke za negu i rad sa divljim životinjama.

Najmanje jedan član osoblja zoološkog vrta mora biti zadužen za stručnu primenu programa edukacije posetilaca.

Zoološki vrt treba da održava biblioteku stručne i naučne sadržine, koja mora biti dostupna svim zaposlenim licima u zoološkom vrtu.

III NAČIN OBELEŽAVANJA ZAŠTIĆENIH ŽIVOTINJA

Član 15

Odredbe ovog pravilnika o obeležavanju odnose se na zaštićene divlje životinje koje se drže u zatočeništvu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, odredbe ovog pravilnika o obeležavanju ne odnose se na:

- 1) beskičmenjake;
- 2) ribe;
- 3) mlade uzgojene jedinke kornjača čiji je donji ravni deo oklopa kraći od 100 mm ako su uzgojene u uzgajalištu u skladu sa posebnim propisom;
- 4) zaštićene životinje (osim ptica), koje su lakše od 200 grama ili nisu dosegle tu težinu;
- 5) zaštićene životinje koje se privremeno drže u zatočeništvu zbog lečenja i oporavka kod lica ovlašćenih od strane Ministarstva, koje će se nakon oporavka vratiti u prirodu;
- 6) zaštićene životinje privremeno uzete iz prirode za potrebe naučnih istraživanja sa ciljem očuvanja vrsta;
- 7) primerke zaštićenih životinja koji se već drže u zatočeništvu a obeleženi su zatvorenim nožnim prstenom ili mikročipom.

Član 16

Zaštićene životinje iz člana 15. stav 1. ovog pravilnika, obeležavaju se nepromenljivim mikročipom sa jedinstvenim kôdom, osim ptica koje se obeležavaju u skladu sa čl. 18. i 19. ovog pravilnika.

Mikročip se aplikuje sa leve strane tela životinje, pod kožu na vratu.

Mesto na telu životinje gde se mikročip aplikuje može da varira u odnosu na specifične karakteristike vrste.

Član 17

Mikročip iz člana 16. ovog pravilnika mora da:

- 1) odgovara normama ISO 11784 i ISO 11785;
- 2) sadrži jedinstven, trajno čitljiv i nepromenljiv kôd sastavljen od 15 znakova na sledeći način:
  - (1) mesta 1, 2 i 3: troznačni kôd države - 688 u skladu sa ICAR standardom 3166;
  - (2) mesto 4 sadrži kontrolnu cifru;

- (3) mesta 5 do 15: dodeljuje centralna baza podataka.
- 3) ima ugrađen mehanizam koji onemogućava migraciju mikročipa po telu životinje;
  - 4) bude neškodljiv za životinje;
  - 5) veličinom bude prikladan za životinju koja se obeležava;
  - 6) bude pojedinačno i sterilno pakovan.

Obeležavanje mikročipom može se obavljati samo aplikatorom za jednokratnu upotrebu.

Član 18

Ptice za koje je u skladu sa članom 15. stav 1. ovog pravilnika propisano obeležavanje, obeležavaju se zatvorenim nožnim prstenom.

Zatvoren nožni prsten mora biti bešavni, tj. izrađen u neprekinutom krugu, bez prekida i spoja, mora da ima jedinstven, trajno čitljiv i nepromenljiv kôd, mora biti takve veličine i izrade da ne škodi ptici kao i da ga ptica ne može oštetići.

Zatvoreni nožni prsten mora biti proizveden u svrhu označavanja ptica i ne sme se ni na koji način menjati.

Prsten mora biti takve veličine da ga je nemoguće skinuti sa noge odrasle ptice, a stavlja se na nogu ptice prvih dana nakon izleganja. Noga ptice na koju se stavlja prsten mora biti nepovređena.

Član 19

Izuzetno od člana 18. stav 1. ovog pravilnika, ako ptica ne može da se obeleži zatvorenim nožnim prstenom zbog njenih fizičkih osobina ili ponašanja, odnosno ako zatvoren nožni prsten nije stavljen na vreme, ptica mora da se označi mikročipom. Mikročip mora odgovarati kriterijumima iz čl. 16. i 17. ovog pravilnika.

U slučaju da odraslu jedinku ptice nije moguće obeležiti mikročipom može se odobriti obeležavanje otvorenim nožnim prstenom.

Otvoreni nožni prsten se ne može koristiti pri obeležavanju novoizleglih jedinki osim u posebnim slučajevima o kojima odlučuje Ministarstvo.

Član 20

Zatvoreni nožni prsten iz člana 18. ovog pravilnika mora da sadrži jedinstven, trajno čitljiv i nepromenljiv kod od 11 znakova sastavljen na sledeći način:

- 1) mesta 1 i 2: oznaka države Republike Srbije - RS;
- 2) mesta 3 i 4: godina uzgoja;

3) mesta 5, 6 i 7: broj odgajivača ili odgajivačnice;

4) mesta 8, 9, 10 i 11: redni broj ptice.

Član 21

Ako primerak nije moguće obeležiti načinima obeležavanja koji su propisani u čl. 16, 18. i 19. ovog pravilnika, Ministarstvo može odobriti obeležavanje nekom drugom jedinstvenom oznakom koja će osigurati utvrđivanje identiteta datog primerka.

Ako primerak nije moguće obeležiti oznakom koja će osigurati utvrđivanje identiteta, Ministarstvo može odobriti uzimanje i čuvanje uzorka krvi ili drugog tkiva životinje radi sproveđenja molekularne i genetičke analize.

Član 22

Zaštićena životinja koju je nemoguće obeležiti zatvorenim nožnim prstenom ili mikročipom zbog zdravstvenog stanja, fizičkih osobina, ponašanja ili nekog drugog trenutnog razloga, privremeno će biti označena u skladu sa članom 21. ovog pravilnika.

Čim okolnosti iz stava 1. ovog člana prestanu, navedeni primerak biće označen mikročipom ili drugom jedinstvenom oznakom odobrenom od strane Ministarstva.

Član 23

Obeležavanje zaštićenih životinja prema odredbama ovog pravilnika mora biti obavljeno humano i brižno, u skladu sa dobrobiti i prirodnim ponašanjem životinja.

Član 24

Primerci zaštićenih životinja obeleženi van Republike Srbije smatraće se obeleženim u skladu sa ovim pravilnikom, kada Ministarstvo utvrdi da je primerak obeležen na način koji je u skladu sa načinom obeležavanja koji je propisan ovim pravilnikom.

Član 25

Obeležavanje zaštićenih životinja iz člana 15. stav 1. ovog pravilnika obezbeđuje odgajivač odnosno vlasnik životinje a sprovodi obeleživač sa kojim je zaključen ugovor.

Obeleživač iz stava 1. ovog člana pri obeležavanju životinja vlasniku životinje izdaje potvrdu sa podacima o obeležavanju zaštićenih životinja iz Priloga III Evidencija o obeležavanju životinja, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Ako zaštićena životinja iz člana 15. stav 1. ovog pravilnika nije obeležena, lice koje postane njen vlasnik naknadno će je obeležiti u skladu sa ovim pravilnikom, i to u roku od 30 dana od dana sticanja vlasništva nad životinjom. U slučaju uvoza zaštićenih životinja koje nisu prethodno obeležene u skladu sa ovim pravilnikom, obeležavanje će se izvršiti pre isticanja karantiniranja životinja.

Ako je prvobitna oznaka oštećena ili izgubljena, odgajivač odnosno vlasnik zaštićene životinje će je u roku od sedam dana ponovo obeležiti. U slučaju da prvobitna oznaka narušava zdravstveno stanje zaštićene životinje, vlasnik odnosno odgajivač može da ukloni oznaku i da o tome odmah obavesti ovlašćenog obeleživača, uz zahtev za ponovno obeležavanje zaštićene životinje.

O predviđenim aktivnostima obeležavanja obeleživač obaveštava Ministarstvo, unosi podatke o obeležavanju životinja u centralnu bazu, vodi evidenciju o obeležavanju i Ministarstvu podnosi izveštaj o obeležavanju u pisanom ili elektronskom obliku najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Pri trgovini zaštićenim životnjama, vlasnik daje novom vlasniku potvrdu o obeležavanju životinje.

IV EVIDENTIRANJE DIVLJIH ŽIVOTINJA

Član 26

Obeleživač vodi evidenciju o obeleženim životnjama u elektronskom obliku, unosi podatke u centralnu bazu podataka i jednom godišnje dostavlja izveštaj o evidentiranim podacima Ministarstvu.

Evidencija iz stava 1. ovog člana treba da sadrži sve podatke navedene u Prilogu III ovog pravilnika.

U slučaju oštećenja, gubljenja ili uklanjanja prvobitne oznake, broj oštećene odnosno nevažeće oznake briše se iz centralne baze podataka, i upisuje se broj nove oznake.

Član 27

Vlasnici zaštićenih životinja, prijavljuju Ministarstvu podatke iz Priloga IV Evidencija držanja strogo zaštićenih ili zaštićenih vrsta životinja u zatočeništvu, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo, u roku od 30 dana od dana sticanja vlasništva nad tim životnjama.

Podaci iz stava 1. ovog člana popunjavaju se štampanim slovima.

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na lica koja obavljaju trgovačku delatnost živim životnjama.

Član 28

Ako obeležena zaštićena životinja iz člana 15. stav 1. ovog pravilnika ugine, pobegne, promeni vlasnika, izgubi se ili bude ubijena, vlasnik životinje dostavlja Ministarstvu podatke iz Priloga V Evidenciranje uginuća, bekstva, lišavanja života, gubitka ili promene vlasnika obeležene strogo zaštićene ili zaštićene životinje, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo, u roku od 15 dana, koje unosi podatke u centralnu bazu podataka.

Član 29

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a počinje da se primenjuje od 1. januara 2011. godine.

Prilog I

USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I BRIGE O ŽIVOTINJAMA

Uslovi u pogledu prostora, opreme i brige o životinjama koji se nalaze u tabelama predstavljaju minimum koji je potrebno obezbediti životinjama u zatočeništvu.

U koloni „broj životinja” naveden je raspon od jedne do najvećeg broja jedinki koje mogu da se drže u prostoru čija je veličina data u tabeli. Za broj životinja veći od broja datog u tabeli, potrebno je veličinu prostora povećati za svaku sledeću jedinku kako je dato u koloni „svaka sledeća jedinka”.

SISARI (MAMMALIA)

KLJUNARI (MONOTREMATA) I TORBARI (MARSUPIALIA)

VRSTA	Broj životinja	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Svaka sledeća jedinka		Posebni uslovi
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temperatura (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	
Mravinji jež - ehidna (<i>Tachyglossidae</i>)	1-2	-	-	4	-	15	-	2	1, 3
Kuskus (<i>Ailurops sp.</i>), (<i>Phalanger sp.</i>), (<i>Spilocucus sp.</i>), (<i>Strigocuscus sp.</i>) i oposum (<i>Didelphidae</i>)	1-2	-	-	4	3	-	-	1	2, 14
Torbarske leteće veverice (<i>Petaurus sp.</i>)	1-6	-	-	6	3	-	-	0,5	2, 14
Vombat (<i>Vombatidae</i>) i tasmanski đavo (<i>Sarcophilus harrisii</i>)	1-2	10	-	6	-	15	-	-	1, 14, 19
Kengur penjač	1-2	16	3	8	2,5-3	18	4	4	2

(<i>Dendrolagus</i> <i>sp.</i>)									
Kamenjarski valabi (<i>Petrogale</i>)	1-5	150	-	15	-	-	15	3	2, 19, 21
Srednje veliki kenguri i valabi (<i>Macropus sp.</i> i <i>Petrogale</i> <i>sp.</i>)	1-5	150	-	15	-	15	15	3	1, 6, 8, 21
Veliki kenguri (<i>Macropus</i> <i>sp.</i>)	1-5	300	-	20	-	15	30	15	6, 8, 19, 21

TUPAJE (SCANDENTIA)

VRSTA	Broj životinj a	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor				Svaka sledeća jedinka		Poseb ni uslovi
		Površin a (m ²)	Visin a (m)	Površin a (m ²)	Visin a (m)	Temperatur a (°C)	Spoljašnj a površina (m ²)	Unutrašnj a površina (m ²)		
Tupaje (<i>Tupaiidae</i>)	1-5	-	-	3	1,5	18	-	0,3	2, 3, 14, 15	

BUBOJEDI (INSECTIVORA)

VRSTA	Broj životinj a	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor				Svaka sledeća jedinka		Poseb ni uslovi
		Površin a (m ²)	Visin a (m)	Površin a (m ²)	Visin a (m)	Temperatu ra (°C)	Spoljašnj a površina (m ²)	Unutrašnj a površina (m ²)		
Jež (<i>Erinaceinae</i>)	1-2	2	-	-	-	-	-	-	-	6, 3
Tenrek (<i>Tenrecidae</i>)	1-2	-	-	1	-	18	-	-	-	-

PRIMATI (PRIMATES)

VRSTA		Spoljašnji prostor	Unutrašnji prostor	Svaka sledeća jedinka	
-------	--	-----------------------	--------------------	--------------------------	--

	Broj životinja	Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temperatura (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	Posebni uslovi
Lori (Lorisidae), poto (Perodicticus potto) i mišoliki lemur (Microcebus sp.)	1-5	-	-	1,5-3	2	20-25	-	0,3	2, 3, 14
Aveti (Tarsius sp.), mali galago (Galagonidae), patuljasti lemur (Cheirogaleus sp.) i geldijev majmun (Callimico sp.)	1-5	-	-	4	2	20-25	-	0,5	2, 3, 14, 15
Marmozeti i tamarini (Callithricidae)	1-5	6	2	6	2	18-24	0,5	0,5	2, 3,13,14, 15
Veliki galago (Galagonidae), noćni majmuni (Aotus sp.) i titi majmuni (Callicebus)	1-5	-	-	6	2	18-25	-	1	2, 3, 22
Talapoini (Miopithecus)	1-5	6	2,5	6	2		1,5	1,5	2, 6
Drekavci (Alouatta, sp.), kapucini (Cebus sp.), lemuri (Lemuridae), uakari (Cacajao sp.) i saki (Pithecia sp.)	1-5	10	3	8	2	18-25	2	2	2, 3,
Makaki (Macaca sp.), pauk majmuni (Ateles sp.), runasti	1-5	15	3	12	2	18-21	3	3	2, 3, 19

majmuni (<i>Lagothrix sp.</i>), gvenoni i manji languri-majmuni (<i>Cercopithecidae</i>) i veći lemuri (<i>Lemuridae</i>)									
Languri (<i>Cercopithecidae</i>), gvereza majmuni (<i>Colobus guereza</i>), mangabiji (<i>Lophocebus sp.</i> , <i>Rungwecebus sp.</i> i <i>Cercocebus sp.</i>), pavijani (<i>Papio sp.</i>), sifake (<i>Propithecus sp.</i>) i mandrili (<i>Mandrillus sp.</i>)	1-5	25	3	15	3	18-21	4	4	2, 3, 12, 19
Gibon (<i>Hylobatidae</i>)	1-2	25-dužina 8m	3	20	3	16	8	5	2, 3, 19, 21
Šimpanza (<i>Pan troglodytes</i>), bonobo (<i>Pan paniscus</i>) i orangutan (<i>Pongo sp.</i>)	1-3	35	4	20	3	18	8	8	2, 3, 7, 12, 17, 19
Gorila (<i>Gorilla sp.</i>)	1-3	50	4	50	4	18	10	10	2, 3, 7, 12, 17, 19

ZVERI (CARNIVORA)

VRSTA	Broj životinja	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Svaka sledeća jedinka		Posebni uslovi
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp. (°C)	Spolj. površ. (m ²)	Unut. površ. (m ²)	

Malajski medved (<i>Helarctos malayanus</i>), medved sa naočarima (<i>Termarctos ornatus</i>) i medved usnaš (<i>Melursus ursinus</i>)	1-2	60	-	4/jedinka	-	-	10	-	1, 2, 3, 7, 17, 18
Mrki medved (<i>Ursus arctos</i>), beli medved (<i>Ursus maritimus</i>), himalajski medved (<i>Ursus thibetanus</i>) i velika panda (<i>Ailuropoda melanoleuca</i>)	1-2	150	-	6/jedinka	-	-	20	-	1, 2, 3, 7, 17, 18 (panda obavezan bambus, beli medved bazen / dodatak)
Rakuni (<i>Procyon sp.</i>), koati (<i>Nasua sp.</i> i <i>Nasuella sp.</i>) i mala crvena panda (<i>Ailurus fulgens</i>)	1-2	20	2	-	-	15	2	-	2, 3 , 6, 14, 21 panda-bambus
Južnoamerički rakun (<i>Procyon cancrivorus</i>)	1-2	8	2,5	8	2	10	2	2	2, 3 ,6, 14, 21
Cibetka (<i>Viverridae</i>)	1-2	16	2,5	12	2	18	5	5	2, 3, 5
Kinkadžu (<i>Potos</i>) i prstenastorepa mačka (<i>Bassariscus</i>)	1-2	-	-	12	2	-	-	2	2, 3
Male mačke (<i>Felidae</i>)	1-2	10	2,5	10	2,5		1	1	2, 3, 5, 6, 18, 19
Serval (<i>Leptailurus serval</i>) i ocelot (<i>Leopardus pardalis</i>), mačka ribarka (<i>Prionailurus viverrinus</i>)	1-2	15	2,5	12	2,5	18	2	2	2, 3, 5, 6, 18, 19 mačka ribarka i 4

Ris (<i>Lynx sp.</i>), oblačasti leopard (<i>Neofelis sp.</i>)	1-2	20	2,5	10 (ne ris)	2,5	18 (ne ris)	10	10	2, 3, 5, 6, 18, 19 ris i 21
Puma (<i>Felis concolor</i>), jaguar (<i>Panthera onca</i>), leopard (<i>Panthera pardus</i>) i snežni leopard (<i>Uncia uncia</i>)	1-2	30	2	15	2	15	15	12	2, 3, 5, 6, 9, 18, 19 jaguar i 4
Lav (<i>Panthera leo</i>) i tigar (<i>Panthera tigris</i>)	1-2	40	3	25	3	15	10	4	2, 3, 5, 6, 9, 18, 19 tigar i 4
Gepard (<i>Acinonyx jubatus</i>)	1-2	80		20	2	15	10	5	3, 5, 6, 18, 19
Pustinjska lisica - fenek (<i>Vulpes zerda</i>)	1-2	6	-	6	-	18	1	1	1, 3, 6, 9, 14, 16
Srednje velike lisice (<i>Vulpes sp.</i>), arktička lisica (<i>Alopex lagopus</i>) i rakunoliki pas (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	1-2	20	-	8	-	-	4	1	1, 3, 6, 14, 21
Crvena, siva i južnoamerička lisica (<i>Vulpes sp.</i> i <i>Lycalopex sp.</i>)	1-2	60	-	-	-	-	10	-	1, 3, 6, 14
Šakal, kojot i divlji pas (<i>Canis sp.</i>)	1-2	40	-	-	-	-	10	-	1, 3, 6, 14, 15
Grivasti vuk (<i>Chrysocyon brachyurus</i>)	1-2	60	-	2 /jedinka	-	18	15	-	1, 3, 6, 15, 19
Vuk (<i>Canis lupus</i>) i afrički divlji pas (<i>Lycaon pictus</i>)	1-2	100	-	-	-	-	10	-	1, 3, 6, 19, 21
Patuljasta vidra (<i>Amblyonyx sp.</i>)	1-2	10	-	6	-	-	3	2	3, 5 / bazen /dodatak

Jazavac (<i>Meles sp.</i>)	1-2	20	-	10	-	-	4	4	1, 3, 6, 14
Ardvuk (<i>Proteles cristata</i>)	1	50	-	6	-	-	10	3	1, 18, 19
Hijena (<i>Hyaenidae</i>)	1	150	-	4	-	15	20	2	1, 18, 19

KREZUBICE (EDENTATAE)

VRSTA	Broj životinja	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Svaka sledeća jedinka		Posebni uslovi
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp. (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	
Oklopnići (<i>Dasyproctidae</i>)	1-2	-	-	4	-	18	-	1	1, 14
Mali mravojed (<i>Tamandua sp.</i>)	1-2	-	-	6	2	18	-	2	2, 14
Veliki mravojed (<i>Myrmecophaga tridactyla</i>)	1-2	40	-	6	-	16	10	3	1, 19
Lenjivac (<i>Folivora</i>)	1-2	-	-	10	2	-	-	1,5	2

ZEČEVI (LAGOMORPHA)

VRSTA	Broj životinja	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Svaka sledeća jedinka		Posebni uslovi
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp. (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	
Zec (<i>Leporidae</i>)	1-2	20	-	-	-	-	4	-	3, 6
Kunić (<i>Leporidae</i>), pika (<i>Ochotonidae</i>)	1-5	10	-	-	-	-	2	-	3, 6

SURLAŠI (PROBOSCIDEA)

VRSTA		Spoljašnji prostor	Unutrašnji prostor	Svaka sledeća jedinka	Posebni uslovi
-------	--	--------------------	--------------------	-----------------------	----------------

	Broj životinja	Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp. (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	
Slon (Elephantidae) ženka	1-3	500	-	15/jedinki	-	16	100	-	8, 9, 10
Slon (Elephantidae) mužjak	1	150	-	2x30/jedinki	-	16	100	-	8, 9, 10

DAMANI (HYRACOIDEA)

VRSTA	Broj životinja	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Svaka sledeća jedinka		Posebni uslovi
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp. (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	
Damani (Hyracoidea)	1-5	10	2	10	2	-	2	2	2, 8

CEVOZUPKE (TUBULIDENTATA)

VRSTA	Broj životinja	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Svaka sledeća jedinka		Posebni uslovi
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp. (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	
Cevozupke (Tubulidentata)	1-5	-	-	40	-	-	-	5	1

GLODARI (RODENTIA)

VRSTA	Broj životinja	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Svaka sledeća jedinka		Posebni uslovi
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temperatura (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	
Nutrija (Myocastor coypus)	1-2	8	-	2	-	-	1	-	8/bazen/dodatak

Veverica, leteća veverica (Sciuridae)	1-2	4	2,5	3	2	18	2	2	2, 8, 14
Bodljikavo prase, penjaš, gigantska veverica (Hysticidae, Sciuridae)	1-2	-	-	12	3	-	-	3	2, 5, 8, 14
Severnoameri čko bodljikavo prase (Hystricidae)	1-2	10	3	-	-	-	4	-	2, 8, 14
Bodljikavo prase starog sveta (Hystricidae)	1-2	12	-	-	-	-	2	-	1, 3, 8, 14
Skočimiš (Dipodidae)	1-3	-	-	8	-	18	-	-	1, 3, 8, 14
Aguti, viskača (Dasyproctidae, Chinchilidae)	1-5	-	-	8	-	15	-	2	1, 3, 8, 14
Paka (Cuniculidae)	1-2	-	-	6	-	15	-	3	1, 8, 14, 19
Mrmoti (Sciuridae)	1-5	20	-	-	-	-	4	-	1, 8, 23
Prerijski psi (Sciuridae)	1-5	20	-	-	-	-	2		1,8
Kapibara (Hydrochoerus hydrochaeris)	1-2	40	-	8	-	15	10	2	3, 8/bazen/doda tak
Mara (patagonijski zec) (Dolichotis sp.)	1-2	20	-	-	-	-	4	-	1, 3, 8, 14
Dabar (Castor sp.)	1-5	20	-	2/par	-	-	4	-	23, 8/bazen/doda tak
Hutije, hutije konge (Capromyidae)	1-2	-	-	5	2	-	-	1,5	1, 2, 8, 14

SLEPI MIŠEVI (CHIROPTERA)

VRSTA		Spoljašnji prostor	Unutrašnji prostor	Svaka sledeća jedinka	Posebn i uslovi
-------	--	-----------------------	--------------------	--------------------------	--------------------

	Broj životinja	Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temperatura (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	
Veliki Ijljci (<i>Pteropodidae</i>)	1-20	-	-	10	2,5	21	-	-	11, 12
Leteće lisice (<i>Pteropus sp.</i>)	1-20	-	-	20	3	21	-	-	11, 12

PAPKARI (ARTYODACTILA)

Vrsta	Broj životinja	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Svaka sledeća jedinka		Posebni uslovi
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temperatura (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	
Divlji magarac (<i>Equus africanus</i> , <i>Equus hemionus</i> , <i>Equus kiang</i>), Divlji konj (<i>Equus ferus</i>), Zebra (<i>Equus zebra</i> , <i>Equus quagga</i> , <i>Equus grevyi</i>)	1-5	500	-	8/jedinki	-	8	80	-	9, 21, 18, 19
Tapiri (<i>Tapirus sp.</i>)	1-2	200	-	12/jedinici	-	-	50	-	6, 9/bazen/dodatak
Nosorozi (<i>Rhinocerotidae</i>)	1-2	500	-	25/jedinici	-	18	150	-	9, 10, 18, 19

KOPITARI (PERISSODACTYLA)

VRSTA	Broj životinja	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Svaka sledeća jedinka		Posebni uslovi
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temperatura (°C)	Spoljašnja površina (m ²)	Unutrašnja površina (m ²)	

Pekariji (<i>Tayassuidae</i>)	1-3	60	-	3/jedinki	-	-	10	-	6, 9, 10
Divlje svinje (<i>Suidae</i>)	1-2	100	-	4/jedinki	-	-	10	-	6, 9, 10, 19
Patuljasti nilski konj (<i>Choeropsis liberiensis</i>)	1-2	100	-	10/jedin ki	-	18	10	6	bazen/ dodatak
Nilski konj (<i>Hippopotamu s amphibius</i>)	1-2	250	-	40	-	18	50	10	bazen/ dodatak
Alpaka (<i>Vicugna pacos</i>), lama (<i>Lama glama</i>)	1-3	150	-	-	-	-	30	-	21
Vikunja (<i>Vicugna sp.</i>), gvanako (<i>Lama guanicoe</i>), jednogrba i dvogrba kamila (<i>Camelidae</i>)	1-3	300	-	8/jedinki	-	-	50	-	21 dvogrba kamila i 19
Indijski ševroten (<i>Tragulus sp.</i>)	1-2	-	-	6	-	-	-	2	3
Vodeni ševroten (<i>Tragulus sp.</i>)	1-2	40	-	8	-	-	12	2	3, 10
Mali jeleni (pudu i sl.) (<i>Cervidae</i>)	1-4	100	-	3/jedinki	-	-	15	-	3, 19
Srednje veliki jeleni (lopatar i sl.) (<i>Cervidae</i>)	1-8	400	-	4/jedinki	-	-	60	-	9, 19, 21
Veliki jeleni (evropski jelen i sl.) (<i>Cervidae</i>)	1-6	500	-	6/jedinki	-	-	80	-	9, 19, 21
Los (<i>Alces alces</i>)	1-3	500	-	-	-	-	100	-	9, 19, 21
Okapi (<i>Okapia johnstoni</i>)	1-2	300	-	15/jedin ki	-	-	50	-	18

Žirafa (<i>Giraffa camelopardalis</i>)	1-4	500	-	25/jedin ki	-	15	50	-	18, 20
Mala antilopa (skakač-stenjar) (<i>Bovidae</i>), dik-dik (<i>Madoqua</i> <i>sp.</i>), antilopa , dujker (<i>Cephalophus</i> <i>sp.</i> , <i>Philantomba</i> <i>sp.</i> i <i>Sylvicapra</i>)	1-2	50	-	3/jedinki	-	-	20	-	3, 19, 21
Gazele (<i>Gazella</i> <i>sp.</i>)	1-10	500	-	4/jedinki	-	-	40	-	3, 19, 21
Srednje velika antilopa (<i>Bovidae</i>) - poput sajge (<i>Saiga</i> <i>sp.</i>) i viloroge antilope (<i>Antilocapra americana</i>)	1-6	500	-	5/jedinki	-	-	50	-	3, 19, 21
Velike antilope (poput crne i močvarne) (<i>Bovidae</i>)	1-5	500	-	8/jedinki	-	-	80	-	9, 19, 21
Goral (<i>Naemorhedus</i> <i>sp.</i>) i takin (<i>Budorcas</i> <i>sp.</i>)	1-4	40	-	4/jedinki	-	-	40	-	2, 3, 19, 21
Muflon, divlje ovce, divlje koze (<i>Bovidae</i>)	1-10	400	-	-	-	-	40	-	2, 3, 19, 21
Bizoni, divlja goveda, mošusna goveda (<i>Bovidae</i>)	1-5	500	-	8/jedinki	-	-	80	-	9, 19, 21

DODATAK

VELIČINE BAZENA ZA SISARE

VRSTA	Broj životinja	Površina (m ²)	Dubina (m ²)	Zapremina (m ³)	Svaka sledeća jedinka	Posebni uslovi
Nutrija, vidra (<i>Myocastor sp.</i>, <i>Lutra sp.</i>)	1-2	2	0,5	1	-	-
Dabar (<i>Castor sp.</i>)	1-3	15	0,8	12	-	-
Kapibara (<i>Hydrochoerus hydrochaeris</i>)	1-5	6	0,5	3	1	-
Patuljasta vidra (<i>Amblyonyx sp.</i>)	1-2	10	0,5	5	2	-
Evropska vidra (<i>Lutra lutra</i>)	1-2	20	0,8	16	-	-
Morska vidra (<i>Enhydra lutris</i>)	1-2	60	2,0	120	8	-
Beli medved (<i>Ursus maritimus</i>)	1	60	1,5	90	20	-
Patuljasti nilski konj (<i>Choeropsis liberiensis</i>)	1-2	20	0,8	16	-	Temp. 18-20 °C
Nilski konj (<i>Hippopotamus amphibius</i>)	1-2	30	1,5	45	8	18-20
Tapir (<i>Tapirus sp.</i>)	1-2	10	0,8	8	-	-
Pravi tuljani (foke) (<i>Phocidae</i>)	1-2	60	1,5	90	10	-
Morski lav (Ottaridae)	1-5	100	2,0	200	15	-
Južni morski slon (<i>Mirounga leonina</i>) i morž (<i>Odobenus sp.</i>)	1-3	200	3,0	600	40	-

Objašnjenje za brojeve date u koloni "Posebni uslovi"

- 1 - obezbediti mogućnost kopanja;
- 2 - obezbediti mogućnost penjanja;
- 3 - obezbediti mogućnost sakrivanja;
- 4 - obezbediti bazen;
- 5 - obezbediti uzdignuta mesta za posmatranje okoline;
- 6 - obezbediti prirodni materijal u spoljašnjem smeštajnom prostoru, kao što je zemlja, pesak, kora, lišće;
- 7 - obezbediti unos dodatnih objekata u smeštajni prostor;
- 8 - obezbediti redovan unos granja zbog održavanja dentalne higijene i obogaćivanja sredine;
- 9 - obezbediti mogućnost valjanja i posipanja peskom, blatom i obezbediti trupove drveta za češanje;
- 10 - omogućiti kupanje ili tuširanje tokom cele godine;
- 11 - omogućiti da se čvrsto uhvate za strukture na plafonu ili za plafon smeštajnog prostora;
- 12 - obezbediti veći broj mesta za hranjenje;

- 13 - omogućiti direktni ulazak sunčevih zraka, preko otvorenog smeštajnog prostora, otvora na krovu ili otvorenih prozora;
- 14 - obezbediti kutije za spavanje;
- 15 - držati zajedno monogamne parove sa mладuncima dok ih podnose;
- 16 - obezbediti grejače za telo u spoljašnjem smeštajnom prostoru;
- 17 - obezbediti poseban prostor za odmor i ležanje svakoj životinji;
- 18 - obezbediti pojedinačne boksove za svaku životinju (male grabljivice $0,5\text{--}1\text{ m}^2$, žderavac, ris, serval, puma, oblačasti leopard, ostale srednje velike mačke $1,5\text{ m}^2$, velike mačke, gepard $2,5\text{ m}^2$, malajski medved, hijena, ardvuk 4 m^2 , ostali medvedi i veliki panda 6 m^2);
- 19 - obezbediti mogućnost odvajanja;
- 20 - obezbediti otvoreni ili natkriveni pred prostor (80 m^2);
- 21 - obezbediti zaklon u spoljašnjem smeštajnom prostoru.

PTICE (AVES)

OPŠTI USLOVI DRŽANJA

1. VOLIJERE

Volijere i kavezi za ptice treba da budu izolovani od buke i smešteni tako da ptice budu zaštićene od stresa prouzrokovani posetiocima i drugim životinjama.

2. OSVETLJENJE

Ako se ptice drže u zatvorenom prostoru, kao i u zaštitnim, zatvorenim delovima volijera mora da im se obezbedi prirodno osvetljenje ili veštačko osvetljenje koje odgovara prirodnom. Trajanje osvetljenja mora da odgovara specifičnostima vrste životinje i dobu godine. Kod ptica pevačica, trajanje osvetljenja varira od 8 do najviše 14 sati.

3. ISHRANA I NAPAJANJE

Vrsta hrane mora da odgovara vrsti i starosti ptice. Svakodnevno mora da se obezbedi sveža hrana i voda. Hranilice i pojilice treba da se postave dalje od prečki, kako bi se na najmanju moguću meru smanjila njihova kontaminacija izmetom. Pticama mora da se obezbedi i voda za kupanje.

4. BOLESTI I POVREDE

Pri držanju povređenih ili obolelih ptica za njihovu dobrobit je važnije da se spreče dalje povrede i omogući oporavak od bolesti nego da se zadovolji njihova potreba za kretanjem. U slučajevima kada je potrebno da se pticama privremeno ograniči kretanje one mogu da se drže u kutijama.

Prilikom držanja ptica koje su iscrpljene, bolesne ili povređene treba na najmanju moguću meru da se smanji kontakt sa čovekom, sa ciljem njihovog oporavka i vraćanja u prirodu.

U koloni „broj ptica” dat je raspon od jedne do najvećeg broja ptica koje mogu da se drže u prostoru date veličine. Za veći broj ptica od onog navedenog u koloni „broj ptica”, za svaku sledeću pticu veličinu prostora treba povećati u skladu sa veličinama datim u koloni „Svaka sledeća ptica”.

NOJEVKE (STRUTHIONIFORMES)

Vrsta	Broj ptica	Površina u (m ²) i visina ograde (m)	Zaštitni prostor		Svaka sledeća ptica (m ²)	Posebni zahtevi
			Veličina po ptici (m ²)	Temp. °C		
Noj (<i>Struthio camelus</i>)	1-3	250/1,8	6	>10	50	pesak za kupanje
Nandu (<i>Rhea sp.</i>)	1-2	200/1,2	4	ne treba grejati	25	pesak za kupanje
Emu (<i>Dromaius sp.</i>)	1-2	200/1,2	4	ne treba grejati	100	pesak za kupanje
Kazuar (<i>Casuarius sp.</i>)	1	200/1,8	6	>15	-	bazen sa vodom

PTICE VODARICE

Pticama vodaricama mora da se obezbedi plitak bazen sa vodom, a za vrste ptica koje pretežno borave u vodi u tabeli su date najmanje površine i dubine bazena. Ograda bazena treba da bude niska kako bi ptice lako mogle da uđu u vodu. Tropskim vrstama ptica potrebno je da se obezbedi unutrašnji bazen sa vodom.

VRSTA	Broj ptica	Površina otvorenog prostora (m ²)	Svaka sledeća ptica (m ²)	Površina zatvorenog prostora po ptici (m ²)	Površina bazena (m ²) /dubina vode (m)	Površina bazena za svaku sledeću pticu (m ²)	Posebni zahtevi
Pelikani (<i>Pelecanidae</i>)	1-4	40	10	3	30/0,75	5	bazeni u zatvorenom prostoru
Pingvini (<i>Spheniscidae</i>)	1-12	60	3	-	16/1,5	1	-
Kormorani (<i>Phalacrocorax sp.</i>)	1-6	10	1,5	-	10	1,25	prečke ili grane
Rode (<i>Ciconia sp.</i>)	1-2	30	6	1	bazen	-	prečke ili grane
Velike čaplje (<i>Ardea sp.</i>)	1-6	30	3	1 tropske vrste	bazen	-	prečke ili grane
Čaplje srednje veličine (<i>Ardea sp.</i>) i kašičari (<i>Platalea sp.</i>)	1-6	20	2	0,5 tropske vrste	bazen	-	prečke ili grane
Male čaplje (<i>Ixobrychus sp.</i>)	1-2	6	-	-	bazen	-	trska ili grmlje

Male patke (do 50 cm)	1-2	8 (visina 2,5 m)	-	zaklon	4/0,60-1*	-	trska kućice za gneždenje
Velike patke (iznad 50cm)	1-2	12 (visina 2,5 m)	-	zaklon	6/0,60-1*	-	trska
Manje guske, utve	1-2	60	-	-	bazen	-	niska trava
Labudovi i veće guske	1-2	200	-	-	100	-	niska trava

*preporučena dubina bazena za patke plivarice je 0,6 m, a za patke ronilice 1 m.

FAZANI (PHASIANIDAE)

Fazani mogu da se drže u volijerama. Parovi treba da se drže odvojeno zbog izrazite teritorijalnosti. Ptice uglavnom dobro podnose hladnoću i dovoljan im je negrejani zaštitni prostor.

Vrsta	Broj ptica	Spoljašnji prostor površina (m ²) /visina (m)	Zaštitni prostor površina (m ²) /visina (m)
Fazan	1-2	12/2	4/2
Paun	12	40/2	-

GRABLJIVICE I SOVE

Grabljivice i sove mogu da se drže u delimično zatvorenim volijerama koje pticama omogućavaju skrivanje od pogleda. Delimično zatvorene volijere treba da pored zatvorenih drvenih ili zidanih strana imaju i jednu ili više delimično otvorenih strana. U gornjem delu volijere moraju da se obezbede prečke i prostori za sedenje, postavljeni tako da omogućavaju i prostor za letenje. U potpuno žičane volijere ne smeju da se smeštaju okretne ptice, kratkih krila i dugog repa, kao što je kobac i jastreb.

Tolerancija date vrste ptice na temperaturu date u tabeli označene su sa:

I - dobro podnosi niske temperature, potrebna zaštita od kiše i vetra (ne treba unutrašnji prostor);

II - osetljive na jako niske temperature, potrebna negrejana prostorija ili mesto za spavanje;

III - ne podnosi niske temperature, potrebna topla prostorija zaštićena od promajе;

IV - jako osetljive na niske temperature, potrebna zagrejana prostorija sa temperaturom iznad 15°C.

VRSTA	Broj ptica	Spoljašnji prostor	Unutrašnji prostor		Svaka sledeća ptica	Posebni zahtevi
			Površina (m ²)	/širina		

		/širina (m) /visina (m)	(m) /visina (m)			
GRABLJIVICE (Falconiformes)						
Lešinari (<i>Cathartes sp.</i> , <i>Coragyps sp.</i> i <i>Sarcorhamphus</i> <i>sp.</i>)	1	24/3/3	4/2/2	IV	10	<i>Sarcorhamphus</i> <i>papa</i> osetljiv na mraz
Andski kondor (<i>Vultur gryphus</i>)	1	24/3/3	-	I	-	
Orao ribar (<i>Pandion</i> <i>haliaetus</i>)	1	24/3/3	4/2/2	II	10	
Osičar (<i>Pernis</i> <i>apivorus</i>)	1	10,5/2/2,5	2/1/2	III	3	
Bela lunja (<i>Elanus</i> <i>caeruleus</i>)	1	7,5/2/2,5	2/1/2	IV	3	
Lunje (<i>Milvus</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	I	6	<i>Milvus migrans</i> I i II*
Belorepani (<i>Haliaeetus</i> sp.)	1	24/3/3	4/2/2	<i>Haliaeetus</i> <i>leucogaster</i> I, <i>Haliaeetus vocifer</i> IV, ostali I	10	
Kanje (<i>Neophron</i> sp.) i lešinari (<i>Necrosyrtes</i> sp. i <i>Gypohierax</i> sp.)	1	12/2/2,5	4/2/2	<i>Neophron</i> sp. I, II i III* ostali IV	6	
Bradan (<i>Gypaetus</i> <i>barbatus</i>)	1	24/3/3	-	I	10	
Supovi (<i>Gyps</i> sp., <i>Aegyptus</i> sp., <i>Torgos</i> sp., <i>Trigonoceps</i> sp. i <i>Sarcogyps</i>)	1	24/3/3	4/2/2	<i>Aegyptus</i> sp. i <i>Gyps fulvus</i> , <i>Gyps</i> <i>bengalensis</i> I, <i>Torgos</i> sp. i <i>Sarcogyps</i> sp. IV, ostali III	10	
Zmijari (<i>Circaetus</i> sp. i <i>Spilornis</i> sp.) i Kratkorepi orao (<i>Terathopius</i> <i>ecaudatus</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	IV	6	
Eje (<i>Circus</i> sp.)	1	12/2/2,5	4/2/2	<i>Circus earuginosus</i> II, <i>Circus cyaneus</i> I	6	
Eje (<i>Polyboroides</i> sp.) i gabari (<i>Melierax</i> sp.)	1	12/2/2,5	4/2/2	IV	6	

Jastreb gušteras (<i>Kaupifalco monogrammicus</i>)	1	7,5/2/2,5	2/1/2	IV	3	
Jastreb (<i>Accipiter gentilis</i>)	1	10,5/2/2,5	-	I	6	
Kobac (<i>Accipiter nisus</i>)	1	7,5/2/2,5	-	I	3	
Mišar (<i>Buteo buteo</i> i <i>Buteo jamaicensis</i>)		10,5/2/2,5	2/1/2	<i>Buteo buteo</i> I, <i>Buteo jamaicensis</i> I, II*	3	
Mišar (<i>Buteo sp.</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	<i>Buteo lagopus</i> , <i>Buteo regalis</i> i <i>Buteo rufinus</i> I, <i>Buteo polyosoma</i> II, <i>Buteo rufofunus</i> III	6	
Harpije (<i>Harpia sp.</i> i <i>Morphnus sp.</i>) Veliki orao (<i>Polemaetus bellicosus</i>)	1	24/3/3	4/2/2	III	10	
Filipinski orao (<i>Pithecophaga jefferyi</i>) Krunasti orao (<i>Stephanoaetus coronatus</i>)	1	24/3/3	4/2/2	IV	10	
Orlovi (<i>Aquila sp.</i>)	1	24/3/3	4/2/2	<i>Aquila clanga</i> I, <i>Aquila pomarina</i> II, <i>Aquila verreauxi</i> III, ostali I	10	
Savanski orao (<i>Aquila rapax</i>)	1	18/3/2,5	4/2/2	I, II*	6	
Prugasti orao (<i>Hieraetus fasciatus</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	I, II*	6	
Kukmasti orao (<i>Lophaetus occipitalis</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	IV	6	
Karakare (<i>Phalcoboenus sp.</i> i <i>Caracara sp.</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	<i>Phalcoboenus australis</i> I, <i>Phalcoboenus megalopterus</i> II	6	
Karakare (<i>Milvago sp.</i>)	1	7,5/2/2,5	2/1/2	III	3	
Sokolići (<i>Polihierax sp.</i>)	1	5/2/2	1,5/1/2	IV	1	

Sokolići (<i>Microhierax sp.</i>)	1	2/1/2**	1/1/1	IV	1	
Vetruške (<i>Falco sp.</i>)	1	5/2/2	1,5/1/2	<i>Falco tinnunculus</i> I, <i>Falco vespertinus</i> III, <i>Falco sparverius</i> II, III*	1	
Mali sokolovi (<i>Falco sp.</i>)	1	7,5/2/2,5	2/1/2	<i>Falco subbuteo</i> III, <i>Falco columbarius</i> I	3	za <i>Falco subbuteo</i> potrebna je površina od 10,5 m ²
Veliki sokolovi (<i>Falco sp.</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	evropske i severnoameričke stanarice I, <i>Falco biarmicus</i> I, II*, <i>Falco jugger</i> II, <i>Falco eleonorae</i> III, <i>Falco cherrug</i> I-III*	6	
Sove (Strigiformes)						
Kukuvije (<i>Tyto sp.</i>)	1	7,5/2/2,5	2/1/2	<i>Tyto alba</i> I, II*, <i>Tyto capensis</i> IV	3	<i>Tyto capensis</i> boravi na tlu i potreban je zaklon
Rečna kukuvija (<i>Phodilus badius</i>)	1	5/2/2	1,5/1/2	IV	1	
Ćuk (<i>Otus sp.</i>)	1	2/1/2**	1/1/1	<i>Otus brucei</i> , <i>Otus scops</i> III, <i>Otus senegalensis</i> I, <i>Otus choliba</i> II, III*	1	
Beloliki ćuk (<i>Ptilopsis leucotis</i>)	1	5/2/2	1,5/1/2	III, IV*	1	
Male ušare (<i>Bubo poensis</i> , <i>Bubo africanus</i>)	1	7,5/2/2,5	2/1/2	IV	3	
Srednje ušare (<i>Bubo nipalensis</i> , <i>Bubo sumatranus</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	IV	3	
Velike ušare (<i>Bubo bubo</i> , <i>Bubo virginianus</i>)	1	18/3/2,5	4/2/2	<i>Bubo b. bubo</i> I, <i>Bubo b. omisus</i> I, <i>Bubo b. ascalaphus</i> I, <i>Bubo capensis</i> III, <i>Bubo virginianus</i> I, II*, <i>Bubo lacteus</i> III, IV*	3	
Ušare (<i>Ketupa sp.</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	III	3	

Bela sova (<i>Nyctea scandiaca</i>)	1	18/3/2		I	3	Aktivna danju
Sova ribarica (<i>Scotopelia peli</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	IV	3	
Sove (<i>Strix sp.</i>) - manje vrste, na primer <i>Strix aluco</i>	1	7,5/2/2,5	2/1/1	<i>Strix aluco</i> i <i>Strix varia</i> I, <i>Strix hylophila</i> , <i>Strix woodfordi</i> III	3	
Sove (<i>Strix sp.</i> , <i>Surnia sp.</i> , <i>Pulsatrix sp.</i>)	1	12/2/2,5	4/2/2	<i>Strix uralensis</i> , <i>Surnia ulula</i> I, <i>Pulsatrix perspicillata</i> I, <i>Strix leptogrammica</i> III	3	<i>Surnia ulula</i> - aktivna danju
Velika sova (<i>Strix nebulosa</i>)	1	18/3/2,5		I	3	
Ćukovi (<i>Glaucidium sp.</i>) - manje vrste	1	2/1/2**	1/1/1	<i>Glaucidium brasiliannum</i> IV, <i>Glaucidium perlatum</i> III, IV*	1	
Ćukovi (<i>Glaucidium sp.</i>) - veće vrste	1	5 (2/2	1,5/1/2	<i>Glaucidium passerinum</i> I, <i>Glaucidium cuculoides</i> IV	1	
Patuljasti čuk (<i>Micrathene whitneyi</i>)	1	2/1/2**	1/1/1	IV	1	
Ćukovi (<i>Athene sp.</i>)	1	5/2/2	1,5/1/2	<i>Athene noctua</i> I, <i>Athene cunicularia</i> II, <i>Athene brama</i> IV*	1	<i>A. cunicularia</i> / omogućiti kopanje u tlu
Ćukovi (<i>Aegolius sp.</i>)	1	5/2/2		I	1	
Novozelandski čuk (<i>Ninox novaeseelandiae</i>)	1	7,5/2/2,5		I	3	
Sove (<i>Asio sp.</i>)	1	7,5/2/2,5	2/1/2	<i>Asio otus</i> , <i>Asio flammeus</i> I, <i>Asio clamator</i> II, III* <i>Asio capensis</i> III	3	<i>A. flammeus</i> , <i>A. capensis</i> borave na tlu i trebaju zaklon

* prilikom regulisanja temperature treba obratiti pažnju na regionalno poreklo ptice, obzirom da mogu biti potrebne i druge vrednosti temperature od onih koje su date u tabeli.

** ako se isključivo drže u zagrejanim unutrašnjim smeštajnim prostorima: površina 2 m², širina 1 m, visina 1m (svaka sledeća životinja 1 m² više)

GOLUBOVI (COLUMBIDAE)

Golubovi mogu da se drže u volijerama sa drugim vrstama ptica. Mnogi golubovi su izrazito teritorijalni, pa parovi moraju da se drže odvojeno. Vrste koje podnose hladnoću mogu da se drže u spoljašnjim volijerama ako je obezbeđen zaštitni prostor.

Vrsta	Broj ptica	Spoljašnji prostor Površina (m ²) /visina (m)
male vrste	1-2	2/2
srednje vrste	1-2	6/2
velike vrste	1-2	10/2

PAPAGAJI (Psittaciformes)

Papagaji mogu da se drže u volijerama ili kavezima. Kavezi treba da budu postavljeni na visinu od najmanje 80 cm. U spoljašnjim volijerama mora da se obezbedi prostor za zaštitu od loših vremenskih prilika, koji je sa svih strana zatvoren, osvetljen, visok najmanje koliko i kavez ili volijera, sa otvorom za ulaz i izlaz. Temperatura u volijerama mora da bude primerena vrsti papagaja. Samo u slučaju lošeg vremena i jakog mraza ptice treba tokom dana držati u zaštitnom prostoru. Za vrste ptica koje moraju da se drže u temperiranim prostorima, unutrašnje volijere moraju da budu istih dimenzija kao i spoljašnje.

Hranilice i pojilice tokom zime treba da budu postavljene u zaštitni prostor. Kavez, unutrašnje volijere i zaštitni prostor moraju da budu pokriveni prostirkom i to peskom, piljevinom neobrađenog drveta, drvenim granulama ili sličnim materijalom, koji mora da se čisti najmanje jednom dnevno. Podloga spoljašnjih volijera može da bude prirodno tlo ili može da se prekrije slojem šljunka, peska i slično.

Kavezi, volijere i zaštitni prostori moraju da budu opremljeni sa najmanje dve drvene prečke za sedenje koje su različite čvrstine. Između kaveza ili volijera potrebno je da se postavi paravan za zaštitu od povreda ugrizom. Obzirom da se svi papagaji, osim opatica, gnezde u dupljama potrebno je da se obezbede kućice za gneždenje, koje neki rodovi ptica (*Aratinga*, *Pyrrhura*, *Brotogeris*, *Bolbotryncus*) koriste za spavanje tokom čitave godine.

Optimalna temperatura prostora za svaku grupu je data u tabeli. Temperatura u zaštitnom prostoru mora da bude najmanje 10°C, a za robove *Cyclopsitta*, *Deroptyus*, *Eclectus*, *Forpus*, *Geoffroyus*, *Graydidascalus*, *Gypopsitta*, *Micropsitta*, *Pionites*, *Pionopsitta*, *Prioniturus*, *Psittacella*, *Psittaculirostris*, *Psittinus*, *Psittrichas*, *Tanygnathus*, *Triclaria*, *Loriculus* najmanje 15°C. Za papagaje koji podnose hladnoću, kao što su *Psittacula krameri*, *Psittacula derbiana*, *Myopsitta monachus*, *Cyanoliseus patagonus* i australijske papige, zaštitni prostor mora biti takav da ne mrzne.

Za držanje papagaja uzetih iz prirode tokom prve dve godine potrebno je obezrediti veći prostor i dovoljno mogućnosti za povlačenje, iz kog razloga površina kaveza i volijera mora da bude najmanje 50% veća od one date u tabeli za pojedine grupe papagaja.

Za privremeno držanje papagaja (do tri meseca) površina kaveza i volijera može da bude 50% manja od one navedene u tabeli.

VRSTA	Broj ptica	Spoljašnji prostor		Zaštitni prostor	
		Dužina m/širina m/visina m ²	Svaki sledeći par (m ²)	Površina m ² /visina m	Svaki sledeći par (m ²)
Are (Arinae)					
dužine do 40 cm	1-2	2/1/1,5	1	1/1,5	0,5
dužine 40-60 cm	1-2	3/1/2	1,5	1/1	0,5
dužine preko 60 cm	1-2	4/2/2	4	2/2	1
Ostali papagaji					
dužine do 25 cm (<i>Neophema sp.</i> i <i>Forpus sp.</i>)	1-2	1/0,5/0,5	0,25	0,5/0,5	0,25
dužine 25 - 40 cm	1-2	2/1/1	1	1/1	0,5
dužine preko 40 cm	1-2	3/1/2	1,5	2/2	1

PTICE PEVAČICE (PASSERIFORMES)

Ptice pevačice mogu da se drže u kavezima ili spoljašnjim volijerama. Vrste ptica pevačica koje podnose hladnoću mogu da se drže u spoljašnjim volijerama ako je obezbeđen zaštitni prostor. Spoljašnje volijere moraju da budu delimično zasvođene i da imaju prostor za zaštitu od loših vremenskih prilika (jako sunce, vetar, padavine). Visina volijere mora da bude najmanje 1,7 m.

Pod mora da bude pokriven peskom, piljevinom, zemljom ili prikladnim materijalom, koji mora da se redovno čisti. Kavezi, volijere i zaštitni prostori moraju da imaju najmanje tri prečke za sedenje, koje moraju da budu udaljene tako da ptice mogu leteti. Preporučuje se korišćenje prirodnih grana.

Kavezi moraju da budu neprozirni sa tri strane, a volijere sa jedne strane. Okrugli kavezi ne treba da se koriste. Kavezi treba da budu postavljeni na visini od najmanje 80 cm (izuzev za vrste koje se gnezde na tlu, kao što je ševa).

Ako postoji međusobna podnošljivost, različite vrste ptica mogu da se drže u zajedničkoj volijeri, pri čemu površina prostora mora da odgovara najvećoj ptici.

VRSTA	Broj ptica	Spoljašnji prostor		Zaštitni prostor		Svaka sledeća 1-2 ptice	Posebni zahtevi
		Površina (m ²)/širina (m)/visina (m)	Površina m ² /broj ptica	Temperatura °C			
Ševe (Alaudidae)							
do 15 cm	1-2	1/0,5/0,5			25%	Tlo prekriveno sa 4 cm zemlje ili peska, zaklon na tlu	
15-20 cm	1-2	1,2/0,8/0,5	1/1 par, zimi do 6 ptica	tropske vrste - prostor koji ne mrzne tropske vrste > 10	25%		
preko 20 cm	1-2	1,6/0,8/0,5			25%		
Estrilde (Estrildidae), vrapci i pletilje (Ploceidae)							
do 12 cm	1-2	0,8/0,4/0,4	1/20-30*		25%		

12-20 cm	1-2	1,2/0,5/0,5	1/10-15*	Estrilde>15-20C, pletilje i tropski vrapci >10C, evropske vrste prostor koji ne mrzne	25%	Estrilde - potrebne su korpe za spavanje
preko 20 cm	1-2	1,6/0,5/0,5	1/5 ptica	Za dugorepe pletilje visina 1,2 m	25%	Za dugorepe pletilje visina 1,2 m
Zebe (Fringillidae), strnadice (Emberizidae), kardinali (Cardinalidae)						
do 15 cm	1-2	0,8/0,4/0,4	1/10-20**	tropske vrste > 15C	25%	
15-20 cm	1-2	1,2/0,5/0,5	1/6-10*	strnadice prostor koji ne mrzne	25%	
preko 20 cm	1-2	1,6/0,8/0,8	1/4 ptica		25%	
Čvorci (Sturnidae)						
Balijska minja (<i>Leucopar</i> <i>rothschildi</i>)	1-2	2/2/2	2/2 ptice	>10	drži se po 1 par	Voda za kupanje, kućice za gneždenje
(<i>Gracula</i> <i>religiosa</i>)	1-2	2/1/1,8	0,6/2 ptice	>10		
Drozd (Timaliidae)						
do 20 cm (na pr. <i>Leiothrix</i> <i>sp.</i>)	1-4	2/1/1,8	0,5/2 ptice	> 5°C <i>L. argentauris</i> >10°C		
preko 20 cm (na pr. <i>Garrulax</i> <i>canorus</i>)	1-2	2/1/1,8	0,6/2 ptice	> 5°C		

* prilikom regulisanja temperature treba обратити pažnju na regionalno poreklo ptice, obzirom da mogu biti potrebne i druge vrednosti temperature koje nisu date u tabeli

** ako se isključivo drže u zagrejanim unutrašnjim volijerama: površina 2 m², širina 1 m, visina 1 m

GMIZAVCI (REPTILIA)

Vrsta	Smeštaj	Minimalna veličina prostora po jedinki (dužina x širina x visina)	Uređenje prostora za životinje	Temperatura °C	Voda i hrana
Zmije (<i>Serpentes</i>)	terarijum	1 x 0,5 DT* arborealne zmiye moraju	Grubi treset, kora drveća, meka piljevina,	25-30 °C Grejač se postavlja u suprotnom	Voda mora biti uvek prisutna, a neke vrste je

		imati terarijum visok najmanje 0,5 DT* za svaku dodatnu jedinku prostor proširiti za 20%	novinski papir ili komercijalna podloga, mesto za sakrivanje (što manjih dimenzija tako da se zmija jedva uvuče). Arborealne zmije moraju imati terarijum sa granama od kojih bar jedna mora biti u vodoravnom položaju. Ne preporučuje se terarijum sa drvenom ili zemljanim podlogom zbog razvoja parazita	delu terarijuma od onog u kome su mesta za skrivanje i može zauzimati najviše 1/3 površine terarijuma. Za grejanje se ne preporučuju tzv "tople strehe"	potrebno prskati jer vodu piju iz lјuskica na telu. Posuda sa vodom mora biti dovoljno velika da sklupčana zmija može u nju leći. Mesojedi.
Gušteri (Sauria)	terarijum	4 x 3 x 3DT* za arborealne guštore visina 3,5DT* za svaku dodatnu jedinku prostor proširiti za 15%	Grubi treset, kora drveća, krupni šljunak ili komercijalna podloga. Neke vrste koje se ukopavaju trebaju visinu podloge (pesak) 8-10 cm. Terarijum mora barem delimično vizuelno oponašati prirodno okruženje. Mora se obezbediti	28-35 °C Grejač se postavlja u suprotnom delu terarijuma od onog u kome su mesta za skrivanje i može zauzimati najviše 1/3 površine terarijuma. Za grejanje se ne preporučuju tzv "tople strehe" Gušteri koji se sunčaju moraju pored	Voda mora biti uvek prisutna. Arborealne vrste često ne piju vodu iz posuda pa je terarijum potrebno prskati kako bi pili vodu nakupljenu na granama i slično. Biljojedi i mesojedi - ishranu treba prilagoditi svakoj vrsti. Potrebno je paziti da gušteri

				mesto za skrivanje, koje je što manje. Arborealni gušteri moraju imati terarijum sa granama od kojih bar jedna mora biti u vodoravnom položaju i ispod reflektorske sijalice ili UV fluorescentne cevi kako bi se životinja mogla sunčati. Ne preporučuje se terarijum sa drvenom ili zemljanim podlogom zbog razvoja parazita.	reflektorske sijalice (kao izvor toplote) imati i posebnu fluorescentnu cev koja emituje UV zračenje određene talasne dužine.	biljojedi u svojoj ishrani dobijaju dovoljno vitamina i materija neophodnih za održavanje fizioloških funkcija.
Vrste guštera sa posebnim potrebama	Zelena iguana (<i>Iguana iguana</i>)	terarijum	4 x 3 x 5DT* III 5 x 3 x 4DT*	Supstrat mora biti delimično navlažen, potrebno često prskanje 1/3 površine terarijuma mora zauzimati posuda sa vodom. Grane za penjanje od kojih bar jedna mora biti u vodoravnom	28-30 °C	

				položaju i ispod reflektorskog izvora topote, U terarijumu mora postojati UV fluorescentn a cev.		
Kameleoni <i>(Chamaleonidae)</i>	terarijum		4 x 4 x 4,5DT* za vrste koje žive na zemlji 4 x 2,5 x 4 DT* za arborealne vrste za jedan par prostor se mora prošiti za 20%	Grane za penjanje arborealnim vrstama Skloništa za skrivanje suvozemnim vrstama Pojedinačno držanje odraslih kameleona radi smanjenja stresa.	20-30 °C za većinu vrsta, > 24 °C za planinske vrste oko 20 °C za noćne vrste koje preko dana moraju imati uključenu reflektorsku sijalicu	
Varani <i>(Varanidae)</i>	terarijum		5 x 3 x 4 DT* 5 x 2 x 4 DT* 4 x 2 x 5 DT* 5 x 2 x 2 DT*	Krupni šljunak, kora drveta, komercijalni supstrat. Grane za penjanje arborealnim vrstama.	30-34°C ispod reflektorke sijalice 45°C.	
Krokodil, aligator, kajman <i>(Crocodilia)</i>	veliki terarijum	vodena površina od 2,5 m ² po jedinici, dubina oko 40 cm, kopneni deo (sunčalište) za svaku dodatnu jedinku proširiti terarijum i to vodenu	Vodena površina od 2,5 m ² po jedinici, dubina oko 40 cm, kopneni deo (sunčalište) od betona ili prekriven plastičnom masom, krupnim trešetom ili korom drveta	voda 25-27 °C vazduh 25-30 °C ispod reflektorske sijalice 35 °C	Mesojedi. Kajmani se hrane ribom, miševima i drugim malim glodarima.	

		površinu za 20% i kopnenu površinu za 10%			
Kopnene kornjače <i>(Testudinidae)</i>	terarijum ili ograđen e u prirodi	5 x 4 x 3 DO*	Drže se u zajednicama. Terarijum sa plastičnom podlogom, šljunkom, mešavinom treseta i zemlje. Skrivalište mora biti toliko veliko da se u njemu može istovremeno sakriti više životinja. Spoljašnji prostor mora biti dobro ograđen jer kornjače dobro kopaju pa mogu prokopati prolaz ispod ograde. Podloga zemljana ili travnata sa skrivalištima na više mesta po mogućnosti u hladovini.	27-30 °C ispod reflektorske sijalice 35°C Ako se drže napolju deo smeštajnog prostora treba da je na suncu, a drugi deo u hladu, kako bi se životinje mogle zaštititi od sunca	Biljojeni. Raznovrsna hrana sa vitaminskim dodacima Mladima povremeno davati kalcijum.
Vodene kornjače <i>(Emydidae)</i>	spoljašnji bazen ili terarijum	5 x 4 x 3 DO*	Drže se u zajednicama. Bar jedan suvi deo na koji se mogu popeti i sunčati. Ograda spoljašnjeg bazena mora	Mlade vodene kornjače treba da imaju vodu od najmanje 22°C, poželjno 26 °C. Voda se	Mogu da se hrane komercijalno m hranom.

				biti takva da se životinja može lako popeti. Vodene kornjače ne moraju imati skrivališta. Neke se ukopavaju u mulj, pa na dnu treba staviti deblji sloj peska.	može grejati i akvarijumskim grejačima	
--	--	--	--	--	--	--

Vrsta	Dužina i širina oklopa	Smeštaj	Minimalna veličina prostora po jedinki (površ m ² / širina m/ visina m ²)	Uređenje prostora	Temperatura °C	Voda i hrana
Morske kornjače (<i>Chelonidae</i>)	10 x 10 20 x 20 30 x 30 40 x 35 50 x 40 60 x 50 70 x 60 80 i više x 70 i više	Bazen	0,1/0,4/0,3 0,5/0,8/0,5 1/1,2/0,7 1,7/1,5/0,7 2,2/1,7/0,9 3,5/2/0,9 6/2,5/1,2 7,5/3/1,2	Karakteristike vode salinitet 20-35% pH 7,5-8,5 koncentracija hlora 1,0-1,5 ppm karakteristike bazena dužina oklopa 10-70cm: za svaku dodatnu jedinku povećati za 50% dužina oklopa 70-90cm: za svaku dodatnu jedinku povećati za 100% unutrašnja površina bazena ne sme biti pokrivena otrovnim materijama. U bazenu se ne smeju nalaziti predmeti koje životinja može da proguta, da se zaplete o njih ili zaglavi u njima. Bazeni moraju biti dodatno osvetljeni (do 16 sati dnevno) ali se deo bazena mora	Voda 20-30 °C	Čista, sveža ili smrznuta.

				osenčiti kako bi se životinja mogla sakriti u slučaju prejakog prirodnog ili veštačkog osvetljenja.	
--	--	--	--	---	--

DT* dužina tela

DO** dužina oklopa

VODOZEMCI (AMPHIBIA)

VRSTE	PROSTOR	UREĐENJE PROSTORA
Bezrepi (Anura)		
Kandžaste žabe (<i>Pipidae sp.</i>)	akvarijum	<ul style="list-style-type: none"> - mali komadi kopna koji plutaju - veličina posude 1l vode na 1 cm dužine životinje - najveća dubina vode 15-50 cm
Prave žabe (<i>Ranidae sp.</i>), mukači (<i>Discoglossidae sp.</i>)	akvaterarijum	<ul style="list-style-type: none"> - odgovarajući odnos vodenog i kopnenog dela akvaterarijuma - održavanje kvaliteta vode, svakodnevno filtriranje i izmena vode
Krastače (<i>Bufoidae sp.</i>), češnjače (<i>Pelobatidae sp.</i>) i rodovi (<i>Leptodactylidae</i>) i (<i>Dendrobatidae</i>)	terarijum	<ul style="list-style-type: none"> - posudice sa vodom - odgovarajući supstrat (treset ili suvo lišće koje se mora navlažiti) - prostor za skrivanje
Arborealne žabe (<i>Hylidae sp.</i>) - gatalinke (<i>Rhacophoridae sp.</i> i <i>Microhylidae sp.</i>)	terarijum	<ul style="list-style-type: none"> - visok terarijum - posudice sa vodom - odgovarajući supstrat (treset ili suvo lišće koje se mora navlažiti) - mogućnost penjanja (grane, kamenje)
Repasti vodozemci (Caudata)		
Daždevnjaci (<i>Salamandridae</i>)	terarijum	<ul style="list-style-type: none"> - posudice sa vodom - odgovarajući supstrat (treset ili suvo lišće) - zasađene biljke - prostor za skrivanje
Tritoni/mrmoljci (<i>Triturus sp.</i>)	akvaterarijum	<ul style="list-style-type: none"> - odgovarajući odnos vodenog i kopnenog dela - održavanje kvaliteta vode, svakodnevno filtriranje i izmena vode - zasađene biljke - prostor za skrivanje

Prilog II
DIVLJE ŽIVOTINJE KOJE SE MOGU DRŽATI U POSEBNIM OBЛИCIMA
ZATOČENIŠTVA

Tip	Chordata	Hodata
Podtip	Vertebrata	Kičmenjaci
Klasa	Mammalia	Sisari
Red	Dasyuromorphia	
Porodica	Dasyuridae: <i>Sarcophilus laniarius</i>	Tasmanijski đavo
Red	Diprotodontia	
Porodica	Macropodidae: <i>Macropus antilopinus</i> , <i>Macropus fuliginosus</i> , <i>Macropus giganteus</i> , <i>Macropus robustus</i> i <i>Macropus rufus</i>	Veliki kenguri
Red	Chiroptera	Slepi miševi
Porodica	Phyllostomidae: <i>Desmodus rotundus</i> , <i>Diphylla ecaudata</i> i <i>Diaemus youngi</i>	Ljiljci - vampiri
Red	Primates	Primati
Porodica	Atelidae: Sve vrste	Pauk-majmuni
Porodica	Cebidae: Sve vrste	Majmuni Novog sveta
Porodica	Cercopithecidae: Sve vrste	Majmuni Starog sveta
Porodica	Hominidae: Sve vrste	Čovekoliki majmuni
Porodica	Hylobatidae: Sve vrste	Giboni
Porodica	Indriidae: Sve vrste	Lemuri
Porodica	Lemuridae: Sve vrste	Veliki lemurji
Porodica	Daubentonidae	Aj-aj
Porodica	Lorisidae: Sve vrste	Lori
Porodica	Tarsiidae: Sve vrste	Tarzijusi ili aveti
Red	Cingulata	
Porodica	Dasypodidae: <i>Priodontes maximus</i>	Džinovski armadilo
Red	Pilosa	Krezubice
Porodica	Myrmecophagidae: <i>Myrmecophaga tridactyla</i>	Džinovski mravojed
Porodica	Bradypodidae: Sve vrste	Toprsti lenjivci
Porodica	Megalonychidae: Sve vrste	Dvoprsti lenjivci
Red	Carnivora	Zveri
Porodica	Canidae: Sve vrste uključujući i podvrstu <i>Canis lupus dingo</i> , izuzev rodova, <i>Cerdocyon</i> , <i>Otocyon</i> , <i>Pseudalopex</i> , <i>Urocyon</i> <i>Vulpes</i> i <i>Nyctereutes</i> i vrste <i>Canis lupus familiaris</i>	Psi i njihovi srodnici (osim navedenih izuzetaka i domaćih pasa)
Porodica	Felidae: Sve vrste osim, <i>Otocolobus manul</i> , <i>Oncifelis geoffroyi</i> , <i>Felis margarita</i> , <i>Felis silvestris</i> i <i>Felis silvestris catus</i>	Sve vrste mačaka (osim navedenih izuzetaka i domaće mačke)
Porodica	Hyaenidae: Sve vrste	Hijene

Porodica	Mustelidae: Sve vrste rodova <i>Amblyonyx</i> , <i>Arctonyx</i> , <i>Aonyx</i> , <i>Enhydra</i> , <i>Lontra</i> , <i>Melogale</i> , <i>Mydaus</i> , <i>Pteronura</i> , <i>Taxidea</i> <i>Lutra</i> , <i>Eira</i> , <i>Gulo</i> , <i>Mellivora</i> , kao i vrsta <i>Martes pennanti</i>	Kunolike zveri
Porodica	Ursidae: Sve vrste	Medvedi
Porodica	Ailuridae	Crvena (mala) panda
Porodica	Procyonidae: Sve vrste	Rakuni, koati, kinkađu
Porodica	Viverridae: Sve vrste rodova <i>Civettictis</i> i <i>Viverra</i>	Cibetke
Porodica	Eupleridae: Sve vrste rodova <i>Cryptoprocta</i> , <i>Eupleres</i> i <i>Fossa</i>	Fosa, falanuk i madagaskarska cibetka
Porodica	Odobenidae: Sve vrste	Morževi
Porodica	Otariidae: Sve vrste	Morski lavovi
Porodica	Phocidae: Sve vrste	Foke
Red	Cetacea: Sve vrste	Kitovi i delfini
Red	Proboscidea	Surlaši
Porodica	Elephantidae: Sve vrste	Slonovi
Red	Tubulidentata	Cezozupke
Porodica	Orycteropodidae: <i>Orycteropus afer</i>	Ardvark
Red	Perissodactyla	Kopitari
Porodica	Rhinocerotidae: Sve vrste	Nosorozi
Porodica	Tapiridae: Sve vrste	Tapiri
Red	Artiodactyla	Papkari
Porodica	Bovidae: Sve vrste osim pripitomljenih oblika rodova <i>Bos</i> , <i>Bubalus</i> , <i>Capra</i> i <i>Ovis</i>	Antilope, bizoni, bivoli, gazele, koze i ovce (domaće govedo, indijski bivol, domaća koza i ovce su izuzeti)
Porodica	Camelidae: Sve vrste roda <i>Camelus</i>	Kamile
Porodica	Cervidae: Sve vrste roda <i>Alces</i> i <i>Rangifer</i> , osim pripitomljenih formi vrste <i>Rangifer tarandus</i>	Losovi i irvasi
Porodica	Giraffidae: Sve vrste	Žirafe i okapi
Porodica	Hippopotamidae: Sve vrste	Nilski konji
Klasa	AVES	
Red	Struthioniformes	
Porodica	Casuariidae: Sve vrste	Kazuari
Red	Accipitriformes	
Porodica	Cathartidae	Dnevne grabljivice Novog sveta
	Sve vrste rodova <i>Vultur</i> i <i>Gymnogyps</i>	Andski kondor i Kalifornijski kondor
Klasa	REPTILIA	
Red	Crocodylia	Krokodili
Porodica	Alligatoridae: Sve vrste	Aligatori i kajmani

Porodica	Crocodylidae: Sve vrste	Krokodili, lažni gavijali
Porodica	Gavialidae: Sve vrste	Gavijali
Red	Squamata	Gušteri i zmije
Porodica	Atractaspididae: Sve vrste roda <i>Atractaspis</i>	
Porodica	Colubridae: Sve vrste roda <i>Clelia</i> , <i>Malpolon</i> , <i>Thelotornis</i> i <i>Telescopus</i> , <i>Boiga dendrophila</i> , <i>Dispholidus typus</i> , <i>Rhabdophis subminiatus</i> , <i>Rhabdophis tigrinus</i> , <i>Elapomorphus lemniscatus</i> , <i>Philodryas olfersii</i> , <i>Tachymenis peruviana</i> i <i>Xenodon severus</i>	Smukovi
Porodica	Elapidae: Sve vrste	Kobre, mambe, kraitovi
Porodica	Hydrophiidae: Sve vrste	Morske zmije
Porodica	Viperidae: Sve vrste	Ljutice
Porodica	Crotalidae: Sve vrste	Zvečarke
Porodica	Boidae: Sve vrste kod kojih primerci dostižu dužinu od preko 3 metra	Boe i udavi
Porodica	Pythonidae: Sve vrste kod kojih primerci dostižu dužinu od preko 3 metra	Pitoni
Porodica	Varanidae: Sve vrste	Varani
Porodica	Helodermatidae: Sve vrste	Gila
Red	Testudines	Kornjače
Porodica	Chelydridae: <i>Chelydra serpentina</i> , <i>Macrochelys temminickii</i>	
Porodica	Cheloniidae: Sve vrste	Morske kornjače
Porodica	Dermochelyidae: <i>Dermochelys coriacea</i>	Kožata morska kornjača
Klasa	AMPHIBIA	
Red	Anura	Žabe
Porodica	Dendrobatidae: Sve vrste	Otvorne žabe
Porodica	Mantellidae: Sve vrste	Otvorne žabe
Klasa	CHONDRICHTHYES	
	Sve vrste iz porodica: Hexanchidae , Odontaspidae , Lamnidae , Orectolobidae , Carcharhinidae , Alopiidae , Sphyrnidae , Potamotrygonidae i Torpedinidae	Ribe sa hrskavičavim skeletom
Potklasa	ACTINOPTERYGII	
Red	Anguilliformes	Zrakoperke
Porodica	Muraenidae: Sve vrste	Jegulje
Red	Gymnotiformes	Morune
Porodica	Gymnotidae: Sve vrste roda <i>Electrophorus</i>	Električna jegulja
Red	Batrachoidiformes	
Porodica	Batrachoididae: Sve vrste roda <i>Thalassophryne</i>	
Red	Scorpaeniformes	

Porodica	Synanceiidae: Sve vrste	
Porodica	Scorpaenidae: Sve vrste	
Red	Perciformes	
Porodica	Uranoscopidae: Sve vrste	
	INVERTEBRATA	Besičmenjaci
Tip	Mollusca	Mekušci
Klasa	Cephalopoda	Glavonošci
Red	Octopoda	Hobotnice
Porodica	Octopodidae: Sve vrste roda <i>Hapalochlaena</i>	
Klasa	Gastropoda	Puževi
Porodica	Conidae: Sve vrste	
Tip	Arthropoda	Zglavkari
Klasa	Arachnida	Pauci i skorpije
Red	Araneae	Pauci
Porodica	Lycosidae: Vrste roda <i>Lycosa</i>	
Porodica	Ctenidae: Vrste roda <i>Phoneutria</i>	
Porodica	Hexathelidae: Vrste roda <i>Atrax</i>	
Porodica	Sicariidae: Vrste roda <i>Loxosceles</i>	
Porodica	Theridiidae: Vrste roda <i>Latrodectus</i>	
Red	Scorpiones	Skorpije
Porodica	Buthidae: Sve vrste	
Porodica	Hemiscorpiidae: <i>Hemiscorpius lepturus</i>	

NAPOMENA:

U posebnim slučajevima dozvoljeno je držanje datih vrsta u uzgojnim operacijama kada se primenjuje program razmnožavanja i istraživanje primeraka u zatočeništu za potrebe reintrodukcije i očuvanje vrsta u prirodi, odobren od strane Ministarstva. Držanje hibrida vrsta divljih životinja, kojima jedan od roditelja pripada vrsti navedenoj u ovom prilogu, dozvoljeno je samo u zoološkim vrtovima i prihvatilištima koji poseduju dozvolu Ministarstva.

Prilog III
EVIDENCIJA O OBELEŽAVANJU ŽIVOTINJA

PODACI O ŽIVOTINJI	
Naučni naziv vrste	
Narodni naziv vrste (u slučaju da ne postoji narodni naziv, navesti engleski naziv)	Fotografija:

Pol	☐ muški ☐ ženski ☐ neutvrđen	
Obeležavanje životinje	☐ prvi put ☐ ponovno obeležavanje	
Način obeležavanja	☐ zatvoreni nožni prsten ☐ mikročip ☐ ostalo (navesti)	
Datum obeležavanja:		
Jedinstveni kod oznake*	(ovde zlepiti etiketu sa bar kodom mikročipa)	
PODACI O VLASNIKU ŽIVOTINJE		
Naziv / Ime i prezime		
Adresa		
Kontakt (telefon/e-pošta)		
PODACI O OBELEŽIVAČU		
Naziv službe / Ime i prezime obeleživača		
Broj obeleživača		
Adresa i kontakt (telefon/e-pošta)		
<hr/> datum i mesto izdavanja		<hr/> potpis obeleživača
		pečat

*ako je životinja obeležena mikročipom, u desno polje zlepiti etiketu sa bar kodom mikročipa i jedinstvenim brojem oznake

Prilog IV
**EVIDENCIJA DRŽANJA STROGO ZAŠTIĆENIH I ZAŠTIĆENIH VRSTA
 ŽIVOTINJA U ZATOČENIŠTVU**

PODACI O VLASNIKU ŽIVOTINJE	
Naziv / Ime i prezime	
Adresa	
Telefon	
PODACI O ŽIVOTINJI	
Naučni naziv vrste	
Narodni naziv vrste (ako ne postoji upisati engleski naziv)	
Pol životinje	☐ muški ☐ ženski ☐ neutvrđen
Opis životinje (izgled, datum rođenja i drugo)	
Vrsta oznake	☐ zatvoreni nožni prsten ☐ mikročip ☐ ostalo (navesti)
Jedinstveni kod oznake	
Datum sticanja životinje	
Način sticanja životinje	
Poreklo životinje	
Opis uslova za držanje i negu životinje	
_____	potpis
datum	

Prilog V
EVIDENTIRANJE UGINUĆA, BEKSTVA, LIŠAVANJA ŽIVOTA,
GUBITKA ILI PROMENE VLASNIKA OBELEŽENE STROGO
ZAŠTIĆENE ILI ZAŠTIĆENE ŽIVOTINJE

PODACI O VLASNIKU ŽIVOTINJE	
Naziv / Ime i prezime	
Adresa	
Kontakt (telefon/e-pošta)	
PODACI O ŽIVOTINJI	
Naučni naziv vrste	
Narodni naziv vrste (u slučaju da ne postoji narodni naziv, navesti engleski naziv)	
Životinja je:	☐ uginula ☐ pobegla ☐ lišena života ☐ izgubljena ☐ promenila vlasnika ☐ ostalo (navesti)
Vrsta oznake	☐ mikročip ☐ zatvoreni nožni prsten ☐ drugo (navesti)
Kod oznake	
Datum uginuća, bega, usmrćivanja, gubitka ili promene vlasnika životinje	
U slučaju promene vlasništva - podaci o novom vlasniku (ime, prezime, adresa i kontakt telefon)	
U slučaju uginuća ili usmrćenja životinje, planirano dalje postupanje:	☐ prepariranje ☐ ustupanje leša naučnoj ustanovi ☐ uništavanje leša ☐ ostalo (navesti)
datum	potpis